

BÁJAI ÚJSÁG

Baja, Vörösmarty Mihály-utca 4.
Telefonszám: 48.

Felolvasó szerkesztő:
Vitéz FEHÉRVÁRY DEZSŐ.

Előfizetés egy hónapra 30000 K.
Egyes példányszám ára 1500 K.
Megjelenik hétköznaponként délelőtt 12 órakor.

A nép és a kormányzat.

A kultuszminiszter Hajdunánáson olyan beszédet mondott, amelynek vezető szempontjai érdemesek arra, hogy részletesen foglalkozzunk vele. Mután vázolta a politikai és gazdasági helyzetet, erre az ismertetésre következtek azok a gondolatok, amelyek végéreményben a kultuszminiszter történelmi szemléletéből folynak s amelyeket fenntartás nélkül aláírhatunk.

A nép és a kormányzat viszonyának nagy problémáját érintette elsősorban s itt rámutatott arra a szükségszerűségre, hogy a népet nem szabad magára hagyni s a kormányzatnak meg kell találni az érintkezést az ország népével, meg kell ismernie a vidék szükségletét. Ma egy szerencsétlen háború következményeit szenvedjük s azok a nehézségek, amelyeket közviszonyaink terén mi is tapasztalhatunk, világjelenségek. Magyarország nem akarta a háborút s Tisza István annak idején teljes tekintélyét latba vetette a katasztrófa elkerülésére. A háborúba azonban belesodródunk s most sajnálatosan érezzük minden súlyos következményét. Ilyen körülmények között Csonkamagyarország 8 milliónyi lakosságát üres szavak és beválthatatlan ígéretek meg nem menthetik, mert rajtunk csak a béke és munka segíthet. Sajnos azonban, hogy a nemzeti gondolat szemből áll a nemzetköziség, a hit szemből a hitetlenség, a munkával szemben ott vannak a kommunisták, akik más munkájának a gyümölcsét akarják leszedni. A konstruktív erőnek tehát össze kell fogyniok s a magyar nemzet fainak elméjét fejleszteni kell a mezőgazdasági és ipari termelésben.

Természetes, hogy ezen gondolatok során a kultuszminiszter végül is oda jutott, hogy hivatásához híven a népiszkolák fontosságát hangsúlyozza s ígéretet tett arra, hogy megszünteti a mai állapotokat. Nyolc millió magyarból nem lehet egy millió analfabéta s hogy ezt elkerüljük, mai súlyos pénzügyi helyzetünkben is mindent meg kell tennünk arra, hogy az iskolák építését elősegítsük. A magyar népet fel kell fegyverezni az ésszel és tudással azokkal a kincsekkel, amelyekre mulhatatlanul szükségünk van, hogy Európa közepén meg tudjunk állni.

Örömmel fogadjuk a kultuszminiszter fejtegetéseit s teljes egészében aláírjuk úgy azt a részt,

amelyben világnézetéről tett hitvallást, mint azt, amelyben a kultúra megváltó és megmentő szerepét fejtegette. Ma valóban a történelmi forrongások eme korakában, amikor a tudatlanság oly könnyen tudja félrevezetni az élet nehézségei miatt megrendült tömegeket, a fejlődés egyetlen helyes és követendő útja a nép felvilágosítása, de nem agitáció útján, mint ahogy ezt a szociáldemokraták és kommunisták hirdetik, hanem igen is az iskoláztatás segítségével. Kívánjuk a kultuszminiszternek, hogy hajtsa végre kulturprogramját, s annak lássa hasznát egész Csonkamagyarország s a későbbi nemzedék.

Svájci tenyészállat import Bács-Bodrog vármegyében.

Tizenkilenc svájci tenyészállatot vesznek a vármegye gazdái. Öt csonkabácskai gazda megy ki a tenyészállatok vásárlására Svájcba.

A közelmúltban adunk értesítést arról, hogy a svájci tenyészállatimport megoldását a földművelésügyi minisztérium vette a kezébe és országzerte akciót kezdett egy behozatali szállítmány vásárlása érdekében. Bács-Bodrog vármegye gazdasági felügyelősége révén vármegyénk gazdátársadalma is bekapcsolódhatott ebbe a behozatali akcióba. A m. kir. gazdasági felügyelőség időpontot tűzött ki a tenyészállat vásárlást eszközölni szándékozók részére. Ez a terminus a tegnapi nappal lejárt ma már beszámolhatunk arról, hogy mit eredményezett ez a tenyészállat behozatali akció. Vásárlásra jelentkeztek Bácsbokod, Felsőszentiván, Jánoshalma, Mátételke és Borsód gazdái közül. Ezek összesen 3 darab üszőt, 11 darab hasas tehenet és 6 darab tenyészbikát hoznak Bács-Bod-

rog vármegyébe. A vásárlásra személyesen kiutaznak Svájcba Koósz Antal Bácsbokodról, Schád Sebestyén, ifj. Willmann János és Aurél Mátételkéről és Kiss Benedek Felsőszentivánról.

A vármegye szarvasmarhaállományának nagy fejlesztését, felfrissítését jelenti ez a szerény mérvű behozatal is. De sajnálatos tényként kell megállapítanunk azt, hogy a földművelésügyi minisztérium ez akciója annak ellenére, hogy a legkülönösebb fizetési feltételeket biztosította a magyar állam a gazdátársadalomnak, még sem talált az elvárt és remélt megérésre.

A tárcaközi bizottság befejezte a status rendezés előkészítő munkáját. A nemzetgyűlés tárgyalja csak részleteiben előzőekben.

Újabb háború a láthatáron.

Törökország fegyvert rog a mossuli határokért.

Konstantinápoly, szept. 22. Ugy hírlik, hogy Törökország háborúra készül Anglia ellen. Az ország területén olyan intézkedések történtek, amelyek amellel tesznek tanúságot, hogy Törökország ismét fegyverbe száll Angliával a mossuli határokért. Számos olyan katonai intézkedés történt, amelyek arra engednek következtetni, hogy nagy események vannak készülöben.

Országos arányúvá szélesedett a kommunista szervezkedés.

Negyvenöt kommunistát letartóztattak. — A vidék megfertőzése.

Múlt év szeptemberében alakult meg Vágiék pártja. Eleinte úgy tűnt fel, mintha a szociálista párt radikális frakciója volna. De azóta megállapította róluk a részen levő rendőrség, hogy kommunisziák. Vágiék pártja két csoportra osztva szervezkedett. Az első csoport volt az úgy nevezett *szabadcsapatok csoportja*, mely rendezéssel s provokációkkal kötötte volna le a rendőrséget. A második csoport a *sötétben levő emberek csoportja*. Ezek kizárólag Vági barátai közül kerültek ki, állandó összeköttetésben voltak Béccsel és Moszkvával. Ezek végezték a szervezés munkáját, melyet a mai napig egy messze szétágazó, mondhatni országos arányú szervezeti szélesítettek. Különösen az ország munkásvidékein folyt az agitáció és a szervezési munka, mint pl. Pécs bányászai között.

A budapesti főkapitányság politikai nyomozó osztálya szeptember 23-án 45 kommunista agitátort tartóztatott le. A nyomozást kiterjesztették a vidékre is. Nagy arányú letartóztatások várhatók.

Nagy szeptemberi cipővásár!

Olesón tartós és szép cipőt vásárolhat

KATTARINKA JÓZSEF és FIA

Telefonszám: 206.

cipőruhákban is kaphatók.

Telefonszám: 206.

LÁZÁR SÁMUEL VÖRÖSMARTY-UCCA 8. (Központival szemben.)

OPTIKA

szemüvegek, csipetők eredeti (védjegyes) Zeiss és Meniscus lencsékkel. Receptmunkák s javítások gyorsan, pontosan s olcsón készülnek.

FÉNYKÉPÉSZETI

cikkek és készülékek nagy raktára, szakfényképezőknek külön nagybani osztály. Gyári árból nagy árengedemény.

SPORTSZEREK

footballok, football cipők, vivőfelszerelések, raketek, tennise labdák, boxfelszerelések stb. A világhírű Liga Serum készítmények délmagyarországi egyed-árusítása

RÁDIÓ KÉSZÜLÉKEK

salkatrészek, villamossági anyagok, erős és gyengeáramu szerelések legolcsóbb napi áron.

Betegápolási cikkek, gummiaruk, kötszerek, „Tetra“ Hygienikus babikelengyék nagyválasztékban. Szabadalmazott „Compress haskötők“ mérték után készülnek.

Krikovszky Vince verseskötete megjelent.

Egy emelkedett, fenkőlt lélek indul utra a mai nappal, hogy utat törjön magának közönségünknek szívéhez, lelkéhez, hogy rá-tapintson, emberbaráti szeretettel illesse a csak sejtésekkel őrzött, de bizonyos élt itkos, vajudó vágyakat s hogy harmonikus, boldog szépséggé bogozza ki a mai üzött ember életbibijeit.

Krikovszky Vince kollégánk verseskötete hagyta el a mai nappal a nyomdát. Közönségünk ismeri a szerzőt írásából. Eddig jobbára prózatollal találkozott. Jelent meg lapunk hasábjain pár verse, melyek csak sejtetések voltak a maguk puritán egyszerűségében nemes művészetéről. Ma megjelent verseskötete teljes egészében adja nekünk a tudatunkba dobant Krikovszky Vincét a csodás határozottságu és szépségű életfilozófiájával, világszemléletével, a hazáját gonddal féltő hazafias lelkének a jogtalanságokon támadt minden nemestüzlázadásával, a boldog szerelem merengésével, melybe elmélyed a „vágyak tavaszának virágos idején“. Harmonikus lelkének pantheismusa megnyugtató, vigasztal a mostani idők nagy öklözőhajszájában. Lírja nem a nagy viharos megélések, nagy szenvedélyek költészeté, nem érzésvillanások, régió a mi atmoszféránk közvetlen világa. Formái mint egyénisége paritán egyszerűséggel hatnak, de azért kiforrottan művészi. Krikovszky Vince kötete nagy biztatás és öröm számunkra.

Színház.

Szenzációs újdonság, itt először kerül színre „Bus Fekete László“ Zerkovitz Béla Budai Színházban több mint 100 előadást megért operetteje. — A „Nóta vége“ c. operettet Gulyás Menyhért főrendező vezetése mellett most tanulja be a társulat. A bemutatón az illusztris szerző, Zerkovitz Béla is jelen lesz. Vasárnap délután 3 órakor színre kerül a Dolly.

A kálvária új stációi elkészültek és várják a megáldást.

A stációkat Tamás Alajos Provinciális áldja meg október 11-én. — Tervek a bajai kálvária teljes restaurálására.

Hirt adtunk már arról, hogy Pater Jugh Miklós alsóvárosi plébános egy akcióba kezdett, melynek végcélja a teljesen elhanyagolt kálvária rendbehozása. Ezen akció első fázisa volt a régi stációk lebontása és helyükbe újak építése. Petrekanics Jenő kőfaragómester iparművész képta a megbízást a stációk készítésére, aki azokat ki is faragta sóskuti homokkőből. Az új stációk művészi faragásaikkal restaurált stáció relikviáikkal, ma már felállítva várják a megáldást. Az új keresztet megáldását október 11-én Tamás Alajos ex miniszter Provinciális fogja végezni.

Az új stációkat nemcsak szívről áldozatos lelkű hívők felajánlásai segítségével sikerült elkészíteni.

A felajánlásokat a következők tették: Özv. Drescher Gyulámé 1 millió 800 ezer, Özv. Natti Józsefné 2 millió 200 ezer, „Mi Boltunk“ R. T. 1 millió 800 ezer, Petrekanics Jenő 1 millió 800 ezer, Szilágyi György moztulajdonos 1 millió 800 ezer, N. N. 900 ezer, Schulek-Kleiné 1 millió 800 ezer, N. N. 1 millió 800 ezer, Reiser család 1 millió 800 ezer, Ferenciek rendháza 1 millió 800 ezer, Özv. Spitznagl Ferencné 1 millió 800 ezer, Szusics János és neje 1 millió 800 ezer, Özv. Pollermanné és Klénáncz család 1

millió 800 ezer, Özv. Miováczné 1 millió 800 ezer, N. N. 2 millió és Morner Ferenc 500 ezer koronát ajánlott fel a keresztút újjáépítésére.

Petrekanics Jenő, aki amint látjuk fennebb, maga is nemesszivű felajánló, valóságos remekelt az új stációk stílusos művészi megalkotásában. Műveinek, az egyes stációknak művészi értéke csak akkor emelkedik majd ki valójában, ha a stációk a mostani kőhabarccsal bevont téglalapépítmény helyett a masszívabb, az új stációkötetekhez arányosan megmunkálható homokkő alapzattal készítenek. Ezt tavaszra szándékozik megvalósítani az alsóvárosi plébános pater Jugh Miklós.

A keresztút uttestjét tavaszig egyelőre pánirozzák. Tavaszra az uttest lépcsőzetesen, phenökkel ellátottan lesz kiképezve.

A kálvária három kereszt, a Krisztus és a lator kereszt helyett szintén új, tartosabb anyagból levő keresztet állítanak fel.

Az orosz gabonakivitel megkezdődött. A legutóbbi napokban Rigába mintegy 150 vagon érkezett. Az orosz gabonakivitel az idén főképpen Riga és Vindau kikötőkön át irányítják.

A tábla is helyben hagyta a Beniczkyre rótt három évi fogházat.

Központi Kertmozi.

Szept. 22-én, csütörtökön két előadás, d. u. 6 és este fél 9-kor

A ZENGŐ HÁRFÁ.

(Dávid és Góliath)

A zsoldáros király története Sámuel próféta könyvéből 9 fejezetben. Főszerepekben: Edy Darelea, Violet Mersereau, Nero Barnard, Guido Trento stb.

Kisérő műsor!

Szenzációs olcsó helyárak.

HELYÁRAK: Asztali ülés 8 ezer korona. Zöllye 4 ezer korona.

A Katymári Levente Egyesület zászlószentelési ünnepélye.

A katymári levente egyesület részben közadakozásból, részben védnöke borsodi és katymári dr. Latinovits János bőkezű adományából beszerzett fehér selyem zászlóját folyó évi szeptember hó 27-én fogják felszentelni.

A zászlóanyai tisztet Csenkesz-Ethei és bunyai Sivó Ernő cs. és kir. kamarás neje született borsodi és katymári Latinovits Lilla urnó fogja betölteni.

A község intelligenciája karöltve a község lakosságával dicsőretes tevékenységet fejt ki, hogy a zászlószentelés minél harmónikusabb, minél szebb ünnep legyen, kifejezve azzal egyrészt háliját az ifjuság bőkezű védnöke és a szeretettel övezett zászlóanya iránt, másrészt a szentelésről a katymári leventeknek az ünnepség a zászlóanya tiszteletére vendégszónok pionsos felvonulással veszi kezdetet és folytatódik másnap zenés ébresztéssel, ünnepi nagymisével. Ezt sportverseny követi, amelyen a zászlóanya által adományozott művészi kivitelű ezüst vándorserleg és egyéb értékes díjak kerülnek kiosztásra.

A török kormány megtiltotta az idegeneknek Anatóliába való jövetelét.

Női kalapok, (divat és gyászfátylak) férfi kalapok, leányka kalapok, harisnyák, keztyűk, ingek, nyakkendők, esernyők

a legolcsóbban kaphatók

BRUSZT LAJOS

divatüzletében.

TELEFON: 242.

Sirkeresztek, sirkerítések, szobrok és mindennemű kőfaragó és szobrász munkákat a legizlésebb kivitelben és a legjutányosabb árban készít **PETREKANITS JENŐ** kőfaragó mester. — Siremlék és márványipar telepe BAJA, CIRFUSZ FERENC-U. 1.

Temető munkák és sírkő ujtásokat a legjutányosabb árak mellett. Elismerő oklevéllel kitüntetve.

Zürichben 100 magyar 0-0072-55 svájci franko A Magyar Nemzeti hivatalos árfolyama szept.

Egy darab	Állás	nagyar
Dollár	---	330
Dinár	---	269
Szokol	---	120
Lei	---	348
Német márka	---	1704
Lira	---	2931
Angol font	---	306
Osztr. korona	---	1076
Svájci frank	---	3855
Lengyel márka	---	1960
Hollandi forint	---	3535
Francia frank	---	3387
Napoleon ar.	---	---

*A jegyzés egyillió papvatkozók

Miert van tele pattanásokkal és m...

Miert szeptől nemely nő?

Miert oly zsiros az arcbre sok nő?

Miert másoknak meg tulszárak arcbre?

Miert oly korpás nemely nő haj?

Miert nem választják meg jól arcú és hajpók szereiket.

Legjobb arcból- és ápoló szerek kaphatók

A POLL

ILLATSZERTÁRBAN (Uránia mozgó melle)

Meghívó.

A Bajai Arcforgalmi r. évi október hó 1-én d. u. kor az üzletfényiségben

rendkívül közgyű

tart, melyre az összes résseket tisztelettel meghívja az E

TÁRGYAK:

1. Jegyzőkönyvi hitelesítés.

2. Einöki jelentés.

3. Alapokmeles vagy molás.

4. Alapszabály módosítás.

5. Igazgatási javaslat.

6. Indítványok.

Ezen közgyűlés határo

telensége esetén újabb (m

rendkívüli közgyűlés 1925

ber 9-én d. u. 5 órakor

tárgysorozattal szintén az

helyiségben lesz megtartva.

Bankszolg

mielőbbi beépésre felvez

Bajai Kereskedelmi és Ipa

Bérbeadó

800 hl. boro hordó
val együtt a Deák Ferenc-
utca 3. sz. alatti

pince.

A 800 hl. hordó külön kis
tételben el is adó.

Értekezni ugyanott lehet:
Ifj. Tóth Istvánnál, Baja

Pénz

kölcsönt, hosszabb lejáratúval, leg-
olcsóbb kamat mellett nyújtunk

Fa, szén és koksz
legalacsonyabb napi áron kapható
(kivánatra házhoz szállítjuk.)

Pince Szövetkezetbe
tagokat felvesszünk.

Bajai Baross Hitelszövetkezet
mint az orsz. közp. hitelszövetk. tagja.
Baja, Zárda-u. 3. Posta épület.

özv. Bagó Ferencné

kályhas-mester
ajánlja saját készítmé-
nyű, Satmote, tűzálló,
— agyag —

cserépkályhák

különböző színekben.
Elvállal javításokat és
átrakásokat helyben és
vidéken, jutányosan.

Cserépkályhák állandóan raktáron.
Műhely: Mészáros L. ucca 43

Értesítés.

A nagyérdemű közönség szives
tudomására hozom, hogy a

„Hangya” fiók-üzletét

Erzsébet királyné-ucca 43. szám
alatt saját nevemre átvettem.

Kérem a nagyérdemű közönség
szives pártfogását.

Torday Mátyás.

Eladó ház.

Béla király ucca 21. szám alatti
ház eladó. B'vebb információ dr.
Pump Károly ügyvéd Baja (Tóth
Kálmán ucca 16. sz.) irodájában.

**Magyar-szerb
fordító iroda**

Tóth Kálmán-utca 21. sz. a.
LUKIN SÁNDOR
kir. törvényeséki hites tolmács.

Gyűjelt inspekciós

szept. 21 ó szept. 28. ig

reggel 7 óraig és vasárnap
előtán nyitva

LOVASSY ÖDÖN

Birtokbérletek :

1050 kat. hold egy tagban Baranyá-
ban, 2 majossal egy hogy társ vehető.
1926 kat. hold Somogyban 1926. évi
aratás után vehető át. — 430 m. hold
prima birtok Baranyában. — 1500
kat. hold 80 kilóért iparvassal, uril-
akkal. — 1000 kat. holdas 150 kilóért.
40 kis hold Baján, Vódica körül.

Eladó birtokok :

193 m. hold gazdasági épületekkel,
urilakkal, Baranya legjobb birtoka,
1200 millióért. — 20 m. hold Kiskun-
halas mellett, ebből 15 hkl szőlő,
többi gyümölcsös, kert, akácok, épüle-
tekkel, hordókkal. — 800 holdas
gyönyörű kastélyos birtok. — 500 hold-
das messz prima. — 50—100 kishold
szomszédos erdőparcellákkal vagy az
erdőparcellák külön is a bajai határ-
ban. — 10—15 kishold búzatermő bajai
határban.

Keresek vetelre :

150—250 holdat Baján vagy környé-
kén. — 1—2 holdat Baja város közvet-
len közelében. — 1/2—1 hold szőlőt —
7—8 kisholdat. — 4—5 holdat, szántó
és szőlő házzal.

Keresek bérletre :

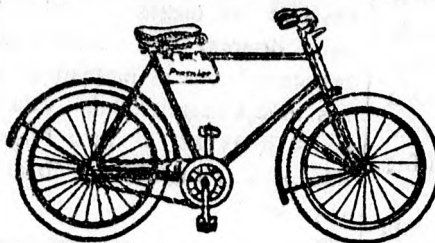
100 hold körül Baján vagy környé-
kén. — 20—40 holdat Baján vagy
Bajaszentistvánon.

VITÉZ FEHÉRVÁRY DEZSŐ
ingatlanforgalmi irodája, Baja
(Hangya szövetkezet.)

**Jóminőségű
butor olesón**

csakis

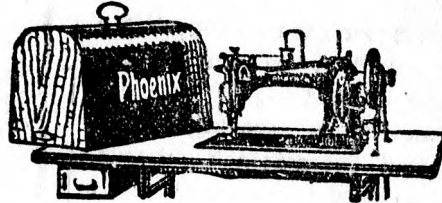
Asztalosmesterek butorcsarnokában szerezhető-be.
Mátyás király-ter 6. sz.

**FRÄNZEL
ÉS
HORVÁTH**
mechanikai műhelye.
BAJA.

Kerékpárok, Phönix varrógépek, Mühlhauseni kötőgépek,
Protos irógép képviselete, szakszerű beszerzési forrása

és javítása. Csapágy-
esztergályozási ké-
születek. — Kedvező
fizetési feltételek
mellett.

Az ország legnagyobb butoráruháza

**MODERN ÉS ANTIK
TELJES-TELJES KÉSZÍTÉSEK**
BUTOR
VI. LÁZÁR U. 3. SZ.
BUDAPEST.

**Elsőrendű anyagból készült
butort jótállással**

csakis

SZABÓ FERENC
asztalosmesternél kapható.

Készít az asztalos ipar terén építőtről, butor-
ról, iroda stb minden egyéb sz. munkáról izlé-
ses rajzot, megtervez teljes berendezéseket

Interzia készítő. t vállalok.

Városi Gázgyár Baja

házhoz szállít
forgalmi adóval együtt 100 ki-
logrammonként

88.000 K.-ért

tisztán külföldi gázzsénből ter-
melt elsőrendű minőségű száraz

DIÓKOKSZOT.

**Legjótár
bevásárl**

**Szücs- és
legizlésebb
Krupity**
szücsmester
Baja, Erzsébet királyné-ucca 43.

**Stukatur
kátrány
elsőrendű minőségű
Utry Pál**
sodronyáru

**Ruházati
legolcsóbb
Welchne**
szücsmester

**Szücs- és
legdivatosabb
Mormer**
Baja, Erzsébet királyné-ucca 43.

Házilag készített
fűszert
henteles

házi zsír és nap
tea
rum, likör,
Első Bácskai Elő
Falatozóban (Városi)

Vasó
Gépkatrészes
golyós csapágy
Schmidt M.
Baja, Csirfusz Ferenc-ucca 43.

**Rövid- és
Legolcsóbban,
szerezhető:
Bajai Áru**
Vörösnar

**Sodronyáru
zöld szunyo**
legjobb és
Utry Pál
Sodronyáru

„Shell”
benzin, petrole
és hengerolaj
motorok
Smidt M.
Baja Csirfusz

Rőfösü
Legnagyobb v
kedvesül
Welchne
Erzsébet királyné-ucca 43.